BURENBRIEF

NOVEMBER 2026

BURENBRIEF

November 2026

INHOUD

Mededelingen	2
Groene golven	3
Golfbaan in de buurt	4
Asfaltering	5
Burendag	6
Idem	7
Allemaal sap	8
Klootschieten	9
Bloemschikken	10
Kostvlies-Zuid	11

Colofon
De redactie probeert *onafhankelijk* te zijn van clubs, stichtingen, verenigingen en overheden.
Gratis toezending van de Burenbrief op uw mailadres.
Redactieadres:
andringaton@gmail.com
Kostvlies 41
9462 TP Gasselte

Rubrieken van Vereniging de Hamerlanden hebben een groene steunkleur plus logo. Inhoudelijk vallen groene pagina's onder verantwoordelijkheid van de Hamerlanden.

MEDEDELINGEN

STOOKHOUT TE KOOP

De zomer is voorbij, de avonden worden frisser en de eerste nachtvorst komt er aan. Of te wel het stookseizoen is begonnen.

Vereniging de Hamerlanden biedt stookhout te koop aan alleen voor leden.

De prijs voor 1 kuub hout (in stammetjes geleverd) hebben we niet verhoogd en blijft dus hetzelfde als vorig jaar.

Graag wil de groenploeg dat u zelf met een aanhanger het hout ophaalt op de locatie waar dit gezaagd wordt.
Dit is aan de spoordijk tussen Gieten en Gasselternijveen.
Indien dit niet lukt brengen we tegen een geringe extra vergoeding het hout.

- prijs 1 kuub hout: 50 euro
- prijs 1 kuub hout gebracht in Kostvlies: 60 euro
- prijs 1 kuub hout gebracht buiten Kostvlies: 70 euro.

Indien u belangstelling heeft, neem dan contact op met de secretaris van de Vereniging de Hamerlanden.

secretaris@dehamerlanden.nl

VERENIGING DE HAMERLANDEN

natuur werkdag

Zaterdag 7 november2026
Het grootste groene vrijwilligers evenement van Nederland
Samen voor de natuur dicht bij huis

VereenigingdeHamerlanden doet vanzelfsprekend weer mee met de Natuurwerkdag.

We gaan bij het **Zandgat** aan het werk.

De klussen zijn:

Snoeien van de fruitbomen.

Yvonne de Graaf heeft ervaring in het snoeien van bomen en ze heeft zich verdiept in het snoeien van hoogstamfruit. Ze gaat ons adviseren en aansturen, zodat de fruitbomen pico bello de winter ingaan.

Riet afvoeren van de zandheuvel.

Grietinus en Chiel hebben in de afgelopen week een middag besteed aan het verwijderen van het tweede deel van het riet bij de oeverzwaluwkast, dus ze hoeven voorlopig niet meer het water in.

Gebleste bomen langs de achterkant van het water zagen en verwerken.

Vooral de afvoer van het hout vraagt veel menskracht.

Datum: **Zaterdag 7 november**
Aanvang: **09.00 uur met koffie**
Plaats: **bij de grote Picknicktafel**
Sluiting: **12:30 u lunch in de Kranenborgschool**

We zien graag veel buurtgenoten verschijnen.

Het Bestuur

GROEN ZIJN DE GOLVEN

Aan de oostkant van het buurtschap Kostvlies prijkt een parklandschap. Het is onder de naam De Semslanden sinds augustus 1986 in gebruik bij de plaatselijke golfclub. Nu 40 jaar dus.

Semslanden, landschappelijke verrijking van Kostvlies

Neus in 't groen

Ruim 35 jaar geleden en 25 km noordelijker kwam ik voor het eerst - onzacht - in aanraking met het golfwezen en wel via mijn neus op een 'green'.

Dat was na uit de mand te zijn gekieperd van een heteluchtballon. De schipper was beducht geraakt voor snel naderend onweer. Hij besloot een golvend terrein onder ons, dienst te laten doen als landingsplek. Alternatief zou zijn de Glimmermaden of vliegveld Eelde. De ene te zompig, de ander te ver.

Deftig

Ongeweten waren we aangeland op het terrein van de 'deftige' *Noord-Nederlandse Golf and Countryclub.* Die deftigheid bleek al rap: over de grasmat kwam een Bentley-achtig automobiel aanhobbelen. De bestuurder opende zijn portier en kraaide: 'Das nou varraekte aerdig, zeg. Mooi verhaal voor bij de namiddagport op de club. Leuk.' En jawel, geruite broek, polo met spencer en wit uitgestukt schoeisel.

Laagdrempelig

Ooit hoorde je nog al eens de golfsport typeren als *knikkeren voor directeuren die te lui zijn om te bukken*. Misschien is het nog geen volkssport, maar het elitaire karakter is wel degelijk kwijnende. De socioloog Bouman sprak in zo'n geval van *zinkend cultuurgoed.* Een soort democratisering van een standskenmerk. Dit geldt zeer zeker voor de Semslanden.

Mogelijk dat een spijkerbroek met rafels een wenkbrauw doet optrekken, maar er heerst hier geen dresscode. Van een ballotage bij aanmelding is geen sprake.

De brasserie van de club staat ook voor niet-golfers open. De sfeer van 'gemakkelijkheid' blijkt ook uit het feit, dat Groningers uit stad en provincie hier lid zijn en dus tussenliggende golfbanen passeerden.

Paragolf

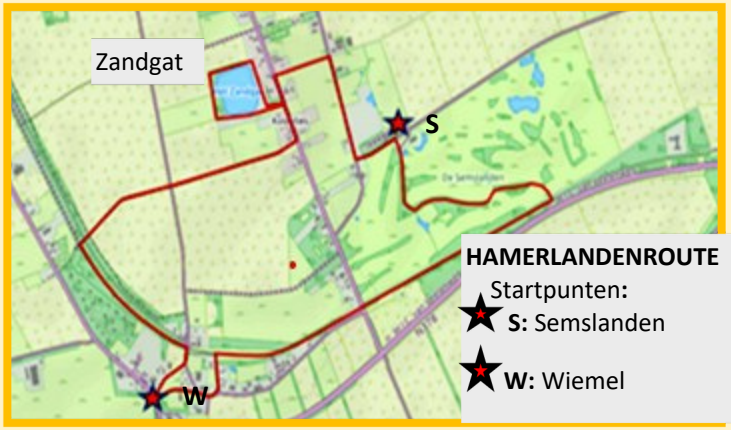
De algemene toegankelijkheid uit zich ook in de aanwezigheid van *golfers met een beperking.* Dat vraagt om faciliteiten en inzet van veel vrijwilligers.

Wandelroute

In 2018 gebeurde er iets bijzonders; vanwege bescherming van de natuurwaarden kreeg de golfbaan **Landgoedstatus**. Dat biedt fiscale voordelen, mits er sprake is van 'openstelling voor het publiek'.

Ver. de Hamerlanden greep deze kans aan om haar bestaande Wandelpad uit te breiden over de golfbaan. Er vormde zich hiertoe een werkgroep bestaande uit: Ver.de Hamerlanden, Vrienden van de Semslanden, St. Het Drentse landschap en Geopark de Hondsrug. De wandeling kreeg ondersteuning van een app, die info biedt over landschappelijke bijzonderheden.

5 Juni 2021 vond de feestelijke opening plaats.

Ook Niet-golfers (wandelaars, brasserie-bezoekers) zijn welkom op De Semslanden

KOMT EEN GOLFBAAN IN DE BUURT...

In juni 1988 waren twee agrariërs te KOSTVLIES bereid grond te verkopen aan de twee jaar eerder opgerichte golfclub.
Drie maanden later stak de burgemeester de eerste spade in de grond.

Voor zover bewoners bezwaren koesterden, hielden zij zich al gauw koest. Juist de betreffende bijna 50 ha van de Kraanlanden - zoals het gebied vroeger heette - was vanouds in gebruik als akkerland.
Zowel in voorjaar als najaar lagen de velden 'open'. Dat betekende bij droge oostelijke winden stof en zand op de vensterbanken en soms tot in de portemonnee.

Eind '88 veranderde Kraanlanden in Semslanden, het akkerland in een savanne-park en beide graantelers Pepping en Van Boven werden **greenkeepers.** Langs de wandelroute kregen zij elk een naambord.

GREENKEEPING

Startpunt Hamerlandenroute bij de Semslanden

De Semslanden kreeg in 2018 van de minister op basis van de Natuurschoonwet de landgoedstatus, toegekend mede dankzij natuurwaarden en de bijzondere flora en fauna op de golfbaan.
Daarmee komt met name Arie Wiechers in beeld, al 28 jaar greenkeeper bij de Semslanden.
De Semslanden telt uitgestrekte *natuur-roughs*, waar

orchideeën en wilde bloemen de ruimte krijgen. Jaren geleden al liet Arie me weten: 'Er zijn stukken en hoeken 'buiten het spel' waar de grond schraal is en precies daar krijgen bloemen, kruiden en soms heesters hun kans. We gaan daar hooguit eens per jaar met de machine overheen, maar wachten wel een tijdje nadat het zaad gevallen is.'
De resultaten zijn bewonderenswaardig.
Het gaat bij een duurzaam milieubeheer om dingen als meststoffen, juiste voeding en watergebruik.
'Chemische middelen zijn nauwelijks nog een optie'.

Het terrein bleef naar mijn idee de hele zomer groen. Hoe lukte dat met de droogte-records?
Arie: 'Viel eigenlijk wel mee deze keer. Een jaar of wat geleden hadden we nogal wat gele en bruine plekken. Dit jaar eigenlijk niet. Alleen de greens en de afslagplekken hebben we beregend.'
De klimaatverandering vraagt wel om aanpassingen. Sinds 2024 bestaat er het Wadi-project, bestaande uit infiltratie – en bufferzones. Doel: opvangen van zware neerslag en drooghouden van kwetsbare delen.
Een uitgebreid drainage – en irrigatienetwerk van sloten, sleuven en ondergrondse buizen is een aanhoudende zorg.

Oer
Arie heeft me iets bijzonders te laten zien. Naast de vijver aan het begin van het wandelpad wijst hij me op lage bouwsels. 'Daaronder staan pompen die het water opzuigen en afvoeren naar een buis, die zo'n 200 m verder, boven de grond uitkomt.'

Pomphuis

De bedoeling is het grondwater te verbeteren door het ijzergehalte te verlagen. Laten zien werkt beter, dan abstract de boel uitleggen. 'Stap maar in.' Arie gebaart naar zijn terreinwagen. Bij een bosschage-rand stappen we uit. In het bos duikt parmantig een buis op met een soort deksel er boven op.

Arie toont een video op de telefoon: 'Als ik nu de pompen aanzet gebeurt er dit.' Wat blank water leek te zijn, laat op de keien oranje/rood spul achter. Het is afzetting van ijzer. Dit, voor de bodem nu 'gezondere', water vloeit terug naar het stelsel van vijvers en sloten. Tijdens de val uit de buis vindt oxidatie plaats. Binding met zuurstof.

Ooit werd in de 'veenkoloniale tijd' vlakbij, **oer** gedolven, een soort vloeibaar ijzererts.
Het blijft een belangwekkend gebied, Kostvlies e.o.; zowel boven als onder de grond, rood of groen.

Ton A.

"Did you win?"

ASFALTERING: KRUISPUNT KOSTVLIES, (VERL.) GRENSWEG, ACHTER 'T HOUT

Boorgaten. Boorkernen gaan naar lab voor onderzoek naar samenstelling oude wegdek. In principe wordt 70 % van 'afgekrabd 'materiaal gerecycled door Asfaltverwerking Noord zelf. Ondeugdelijk spul (hoog teergehalte) gaat naar een destructie bedrijf.

Voor de fijnere afwerking blijft handwerk nodig.

Kantine-praat

'Zin in koffie?' Nauwelijks aangeschoven of naast mijn koffie krijg ik er een enorme lap taart bij, (zie kartonnen bord). De een na de andere 'teamgenoot' komt even langs voor snelle koffie en praat. Zo word ik deelgenoot van inside-info over het 'asfaltleven'. Ik krijg de indruk dat half West- Europa onder hun asfalt ligt. Arwin uit Bosnië toont trots het portret van zijn kleinzoon (tattoo). Gezet in Leipzig:'In een ruk moest ik er heen met 15 ton dampend asfalt.' Ze moeten wel eens een nacht doorploeteren. Overuren en weekenden draaien zij volop. Toch zijn ze verknocht aan hun beroep. 'Je komt overal en iedere dag is anders.'

Achter de afzetting wacht men het sein af verder te mogen. Een race-fietser neemt toch dol-driest de bocht over het verse wegdek. De asfalteur roept alsof het een ontheiliging is: 'Niet over ons nieuwe asfalt, halve zool.'

BURENDAG 26 SEPTEMBER 2026

ZANDGAT

Er lag voor de burendag bij het Zandgat een lange lijst met uit te voeren werkzaamheden klaar.

Na de koffie heeft **Marjan** de werkzaamheden toegelicht. Al snel waren de taken verdeeld en ging iedereen met het juiste gereedschap aan de slag.

De klussen:

Riet verwijderen bij de oeverzwaluwkast.

Twee stoere mannen, **Grietinus en Chiel,** durfden het aan met een waadpak in het water te gaan staan. Ze hebben ongeveer de helft van het riet plus wortels verwijderd met een vork.

Het was zwaar werk: de wortels waren stevig verankerd. **Oscar** heeft het uitgestoken riet opgehaald met de shovel.

Nestkastjes oeverzwaluw schoonmaken.

Ariën en Yvonne hebben alle nestkastjes open gemaakt om te kijken of de oeverzwaluwen er gebruik van hadden gemaakt. In de zes middelste kastjes van de bovenste rij zaten nestjes. In de rij eronder waren er een paar kastjes waar wat grassprietjes in zaten. En de rest van de kastjes was niet bezocht. De gebruikte kastjes zijn schoongemaakt en voorzien van een nieuw laagje zand.

Pad rond het zandgat opschonen.

Luuk is de hele ochtend (en ook nog een deel van de middag) bezig geweest met de bosmaaier. Vooral de bramen aan de achterkant hebben veel tijd en moeite gekost. **Gerda** heeft overhangende takken afgeknipt. Het pad is nu weer goed begaanbaar.

Paal bij de scheve fruitboom zetten.

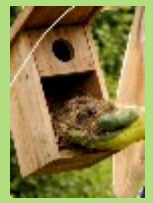
Vorig jaar kregen we van Vreugdenhil het advies om alle steunpaaltjes rond de fruitbomen weg te halen en dat advies hebben we opgevolgd. Afgelopen winter bleek één boom nog niet bestand tegen een storm. **Oscar en Biense** hebben de fruitboom rechtgetrokken en voorzien van 2 nieuwe steunpalen.

Jeu de boulesbaan ontgrassen.

De lijst met klussen werd steeds langer… **Ariën** heeft daarom in de week voor de burendag al gras en onkruid uit de baan getrokken. Daarna heeft hij nieuwe grind over de baan gestrooid.

Nestkastjes rond het Zandgat schoonmaken. In april 2021 zijn er een groot aantal nestkastjes opgehangen, sindsdien is er niet meer naar omgekeken. **Ilse en Gerda** hebben alle nestkastjes open gemaakt en er een grote hoeveelheid nestmateriaal uitgehaald. In de loop der jaren zijn er wel wat nestkastjes gesneuveld, dus we moeten de komende tijd een aantal nieuwe ophangen.

Onkruid/gras verwijderen rond de fruitbomen.

Het Drentse Landschap heeft geprobeerd het gras zo goed mogelijk te maaien, maar het lukte niet om alles dicht bij de bomen weg te halen. **Paulien** heeft met de trimmer het laatste gras weggemaaid. **Ilse en Els** hebben de grond direct rond de bomen opengetrokken.

Japanse duizendknoop verwijderen. De Japanse duizendknoop is kennelijk deze zomer goed genoeg eruit getrokken, want nu was het niet te vinden (er zal vast nog wel wat opslag onder de woekerende bramen zitten). Toch hebben **Ilse en Ariën** nog wat aangetroffen.

Opslag boompjes langs de waterkant eruit trekken. Tussen het riet was er opslag van elzen. **Biense en Yvonne** hebben met een beetje hulp van **Ariën** hun best gedaan zoveel mogelijk van deze opslag weg te halen.

Appels plukken. Er hingen nog aardig wat appels aan de bomen, dus is het plan opgevat om er sap van te laten persen. Els, Paulien en later ook **Oscar en Biense** hebben 6 kistjes met appels geplukt. Dus een mooie oogst.

Catering

Ella en Marjan hebben voor de koffie en thee gezorgd. Ina heeft soep gekookt en de broodjes gesmeerd voor de lunch. Want de inwendige mens moet natuurlijk ook verzorgd worden.

Kortom: heel veel gedaan, lekker bijgekletst bij de koffie, dus prima burendag.

Marjan Doijer

BURENDAG 26 SEPTEMBER 2026

Buurthuis Kranenborgschool

Klussen:
- verwijderen onkruid
- heggen snoeien
- bladblazen
- onderhoudswerk interieur
- reparaties exterieur
- afvoer blad en snoeiafval

Tine en Holger slanken af (de heggen).

Transportbrigade

André en Johan drukken?

Jenny schoont enzo

Barpersoneel worstelend met openen bestellingen.

Willem brandt; Harm blaast

SLOT: Collectieve lunch voor alle ca. 25 werkers van School en Zandgat.

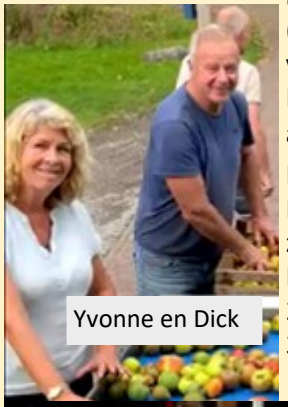

ALLEMAAL SAP

Een paar jaar geleden is Harm Jaap Roetman (toen KV10) met zijn appels naar een bedrijf in Friesland gegaan om de appels tot sap te laten persen.

Hij had (in goed overleg) ook wat appels van het Zandgat meegenomen om aan voldoende gewicht te komen. Het resultaat was heerlijk: lang houdbare, lekkere frisse, troebele appelsap!

Yvonne en Dick

Dick en Yvonne de Graaf (**nu** KV10) hadden dit jaar ook veel appels en Yvonne vroeg wat Harm Jaap indertijd met de appels had gedaan.

Lang verhaal kort:
De appels plus een paar peren zijn geperst op initiatief van de Hoogstambrigade in Zuidwolde: 27 pakken van 3 liter die binnen 3 dagen verkocht waren.

Dit succes smaakte naar meer; plus dat er nog veel appels in de bomen hingen, ook in het Zandgat.

Zandgatfruit

Ariën leek het een goed plan om de appels van de fruitbomen bij het Zandgat ook te laten persen. Biense wilde wel helpen met het vervoer naar de sappers. Yvonne kon vertellen hoeveel kg appels (en peren) zij had laten persen en ze was nog steeds super enthousiast. Ze wilde graag helpen en het e.e.a. regelen. Zo geschiedde.

Oscar

Burendag

Tijdens de burendag zijn er bij het Zandgat 6 kistjes appels geplukt. Yvonne heeft het restant van haar appels erbij gedaan. Samen met Harm heeft ze (stoof) peren bij Tekko en Holger geplukt. Ina van de Bonnen had nog een grote mand met stoofperen.

Paulien

Ariën heeft ook nog een kist met zoete appels gebracht. Uiteindelijk waren er 14 kistjes vol fruit bestaande uit voornamelijk oude rassen zoals Groninger Kroon, Bramley's Seedling, Bellefleur, Notarisappel, Zoete Kroon, Pondspeer etc.

de Sappers rijden door een groot deel van Nederland en staan elke keer op een andere locatie.

Zaterdag 3 oktober zijn de families **De Graaf** (li.) en **Van Spronsen** (re.) naar Onstwedde gereden om de appels plus peren te laten persen.

Yvonne: 'Als we volgend jaar een goed appeljaar hebben, dan gaan we zeker weer naar Onstwedde'.

Ze kwamen met 33 pakken appelsap terug! Net genoeg om aan de vraag te voldoen.

Met dank aan alle buren die geholpen hebben en/of fruit hebben aangeleverd.

Marjan Doijer

BEUKENMOORDENAAR

Drie bomen te Kostvlies hebben deze schimmels aan de voet. Het is de Reuzenzwam, berucht want agressief.
De bruine en gele leerlappen staan prima in het zicht.
Dat betekent wel dat de zwam al lang en breed een onderkomen heeft gevonden in het wortelstelsel.
Onder het maaiveld vordert de rot voortvarend.
Als de kruin aangeeft het welletjes te vinden en takken afwerpt, luidt dat het einde van de houdbaarheidsdatum in.
KAPPEN DUS.
De kans op stambreuk of windworp is reëel, evenals aantasting van andere boomsoorten.
Inmiddels zijn de aangetaste bomen geblest, dus voor kap aangemerkt. Dit kan mogelijk nog deze winter gebeuren.

KL T-SCHIETEN

Zondag 11 oktober 2026 laaide ineens een Hamerlander traditie op. Parcours was het Ravijn met uitloop van en naar stationshok Grotenend.

Twee teams van elk drie personen

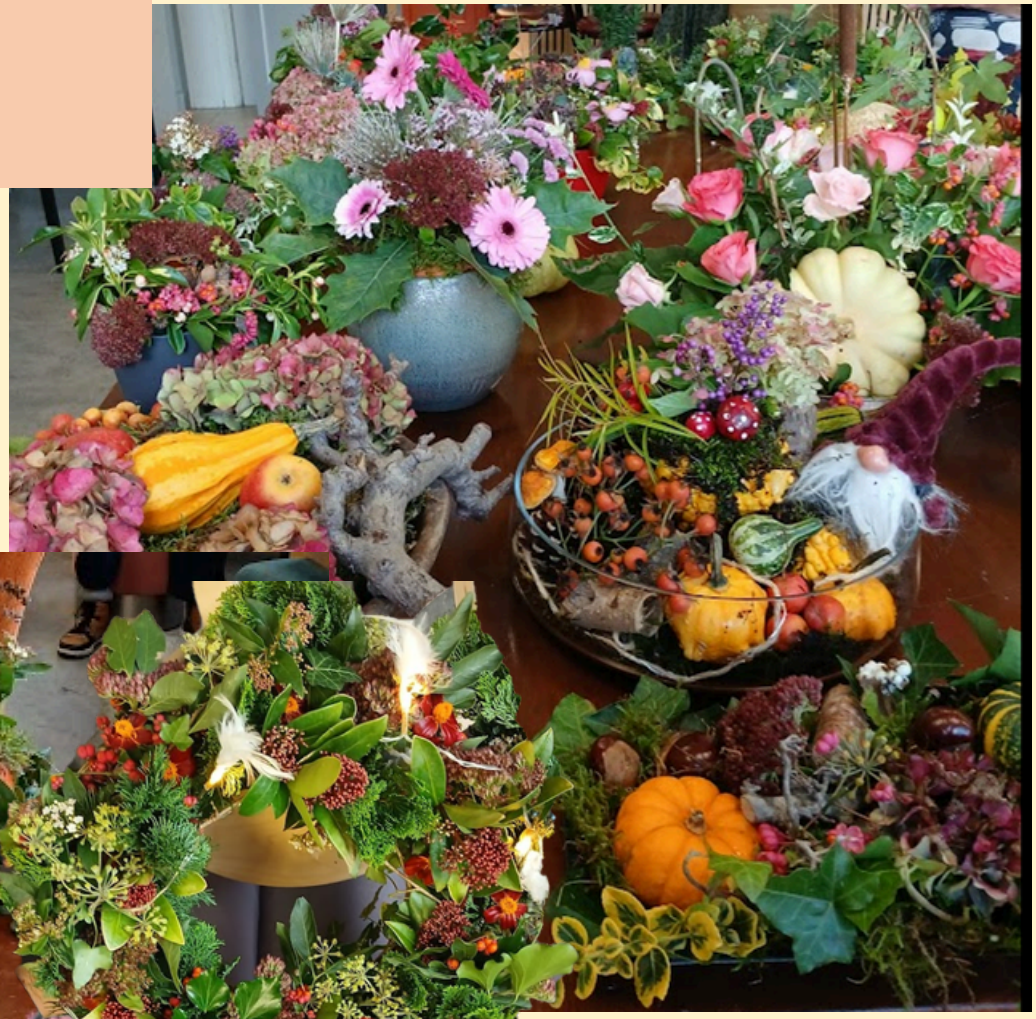

BLOEMSCHIKKEN IN BUURTHUIS

ZATERDAG 24 OKTOBER 2026

Kostvlies-Zuid, 12-10-2026